

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 3 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România

abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol
Schulder București, strada Șelar, 10.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografică”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss Bernat „la loterie”.

Cluburi române.

Am amintit în un număr anterior că clubul român din Orăștie, interesându-se de rectificarea listelor electorale, a aflat că mai mulți Români, chiar și inteligenți, au fost lăsați afară din lista alegătorilor. Clubul a cerut, ca acțiunea să fie inclusă în listă, recunoscându-li-se dreptul cetățenesc, ce-l au și în legătură cu aceasta a cerut ștergerea unor cetățeni neromâni, cari erau incluși în listă, fără să aibă drept de alegere.

Abstrăgând de aceea, că clubul român din Orăștie și-a făcut pe deplin datoria națională și astfel e vrednic de toată lauda, din cele esperiate de club, două adevăruri es la iveală, asupra cărora trebuie să ne îndreptăm privirile.

Mai înainte de toate se constată că, listele electorale adese ori se falsifică, lăsând afară alegători nemaghiari și introducând pe nedrept de aceia, cari sunt adicți stăpânitorilor. Pe lângă corupții și terorisări, aceasta este asemenea un mijloc de a asigura pe căi măiestrite și neiertate preponderanța maghiaro-jidă.

Să vorbească și să vorbească despre falsificarea listelor electorale, ca despre un secret public. Clubul din Orăștie a dovedit cu casuri concrete, că falsificarea se practică sistematic și fără scrupul. Și dacă astfel de lucruri se fac acolo, unde Români au un club, unde politicește sunt organizați și așa stăpânitorii se pot aștepta la control din partea lor, ce va fi acolo, unde Români sunt risipiți și pe teren politic național nu deoseală nici o activitate?

În locuri de aceste abuzurile vor fi și mai mari, dar ca aceste rele să se curme, este lipsă neapărată a ne organiza politicește pretutindenea.

Acesta e al doilea adevăr ce reiese din cazul dela Orăștie. Știm, că în cadrul programului național în comitate și comune ni se impune cea mai estinsă luptă și activitate și pe teren politic. Ca să putem dezvolta activitate însă, trebuie să fim organizați în toate comitatele. Fără organizație nu poate fi luptă cu sorți de izbândă, ear' baza organizației în comitate trebuie să fie cluburile politice.

Experiența ne arată, că unde Români sunt organizați în cluburi, lupta lor se poartă mai cu succes și cu rezultate. Astfel sunt cluburi la Români din Lugoj, Arad, Sibiu, Brașov și Orăștie. Cu aceste am fi gâtat, dar' oare numai în comitatele cu centrele îngrate

mai sus, sunt Români? Pentru-ce nu se organizează în cluburi și în alte părți? de oare-ce repetăm, că numai o organizație putem să luptăm. Eată sume triste de apatie, de care sunt cuprinși în multe părți Români, cu toate că aceasta n'a fost tot așa. Odiioară au existat pretutindenea cluburi române.

Știm de pildă, că existau în Cluj, Turda, Alba-Infer, etc. asemenea cluburi. Azi pe aici și pe alte locuri nu există nici o organizație politică, sau dacă este ceva, e numai pe hârtie. Vieța politică românească pe aici a amorțit cu totul, ear' în locul ei s'a înstăpânit sau indiferențismul și apatia, sau certe regretabile între frați.

Ar fi timpul însă, ca acest rău să se curme. Ar fi timpul să ne deșteptăm din letargie și să ne organizăm în toate comitatele. Fruntași români de prin acele locuri, unde mișcarea politică e în adormire, să o deștepte din somn la o nouă viață. Să ia exemplul dela acele comitate unde sunt cluburi române și unde viața și luptele politice iau avânt tot mai mare. Să înființeze cluburi române și să poze astfel baze solide mișcării și organizației noastre politice. Căci una se ne-o însemnă bine, că în politică, cum și pe alte terene, numai luptând în organizație putem să ajungem la ceva, ear' stând nepăsători pierdem tot mai mult terenul de sub picioare.

Sibiu, 24 Maiu 1902.

Tripla alianță trecută prin criză. Să credea, că renouirea triplei alianțe va da grăuți neînvingibile. Pe deo, provenite din cauze naționale, parte din interese materiale stăteau în calea încheierii și renouirii triplei alianțe. Acesta obstacol acum par' a fi delăturat, căci după știrile unor ziare bine informate, din Roma, se susține, că pertractările pentru renouirea triplei alianțe s'au terminat. Ministerele de externe ale celor trei state interesate în scurt timp își vor comunica protocoalele despre stabilirea condițiilor renouirii triplei alianțe. Noul contract în întregime sa corespunde celui vechiu afară de un punct nou, care asigură alianțelor acțiune liberă în apărarea intereselor speciale, precum și în chestiunea coloniilor transmarine.

Deputațiunea bosniacă. Ministrul Bosniei și Herțegovinei Kállai Béni, a socrat laude prin expozitul seu, făcut în delegațiunea maghiară despre starea de înflorire a țărilor ocupate. Mameluci l-au aplaudat pentru proble-

maticele succese obținute cu lărgirea rețelei căilor ferate, pentru muzeul comercial maghiar din Serajevo și pentru alte fapte săvârșite pentru fericirea locuitorilor acestor țări.

Fericitorii de popoare l-au aplaudat, în vreme ce glasul văerător al deputațiunii bosniace în număr de 300 protestă în contra acestor aplause nemeritate.

Pentru a treia-oră o deputațiune de Bosniaci a venit la Budapesta să se plângă în contra sistemului teroristic ce domnește în Bosnia și să ceară vindecarea relelor ce-i bântue. Deputațiunea constatătoare din creștini și Mahomedani în trei ani de-a rândul a venit să se plângă pentru convertirile forțate, procedul de catolicizare săvârșit cu ajutorul preoților iesuiți, pentru esproprierea lor în favorul coloniștilor austriaci și poloni imigrați acolo. Forurile administrative și militare îi tiranizează. Pentru ei lege și dreptate nu există.

Ei cer remediarea răului, dar' credem că înzădă! Căci cei chemați a împărți dreptatea n'au urechi pentru cei nedreptățiți, n'au vreme să se ocupe cu ei.

Deputațiunea sosită de vre-o câteva zile în Budapesta colindează pe la unii și alții. Și acuși se va întoarce poate cu unele promisiuni și asigurări cum li-s'a mai făcut și în celelalte două rânduri. Kállai se poate felicita.

Archiepiscopul Stadler și Croații. Venind pe tapet în delegațiunea austriacă chestiunea San-Girolamo, arhiepiscopul Stadler din Serajevo a fost vehement atacat pentru adresa ce-o trimise Papei. Acest atac a îndemnat pe un grup de Croați din Fiume și Susac să trimită arhiepiscopului în Serajevo o telegramă de felicitare. Telegrama este de următorul cuprins: „Ne putem mândri cu astfel de fii ai națiunii noastre. Dumnezeu să te păzească!” Grupul a felicitat totodată și pe A. Unkovic, marele adic al arhiepiscopului.

Proiectul de cota al comisiilor maghiare. Comisiunea maghiară pentru statorirea cotei a trimis comisiunii austriace protocolul, care tratează despre raportul contribuțiilor celor două state. Estrasul protocolului conține proiectul referentului Falk Miksa conform căruia proporțiunea cotei de 36° - 65° se stabilește pe timp de 10 ani.

Pertractări asupra pactului.

După cum am anunțat în numărul de ieri al ziarului nostru ministrii austriaci și maghiari au conferit în chestiunea pactului.

Consultările avute câștigă în importanță și prin împrejurarea, că cei doi prim-ministri au pertractat în prezența ministrilor de resort, cărora a trebuit să li-se facă un reasumat despre consultările decurse deja între cei doi prim-ministri.

Pertractările s'au referit nu numai la dubiile idei fundamentale ale alianței vamale și comerciale și la pozițiile deschise ale tarifului vamal autonom, ci și la chestiuni de dare. Deși în decursul pertractărilor de Joi n'au putut ajunge în nici o chestiune la înțelegere definitivă totuși s'a manifestat din ambele părți intențiunea unei înțelegeri și tendința ca obstacolele ivite atât în parlamentul din Viena cât și în cel din Pesta, cel puțin să se reducă dacă totul nu s'ar pute delătura.

Cu privire la partea meritorică a pertractărilor „Neue Fr. Pr.” dă informația, că guvernul austriac dorește o moderată urcare a vămilor industriale, pentru-că la pertractările ce se vor continua cu Germania să aibă mână tare. Guvernul austriac voește necondiționat să suprimă vămile pe obiectele brute; pe lână, cânepă, în, cari până acum au fost scutite de vamă, pe care Ungaria o cere necondiționat.

Din partea maghiară se exprimă dorința de a supune vamei produsele brute. Vama este motivată prin împrejurarea, că Ungaria voește să dea avânt economiei sale de oi. Maghiarii mai pretind vamă pe în și cânepă deși producțiunea inului în Ungaria e neînsemnată, și cel mai mult în se aduce din Rusia. Industria de pânză, este unul din cei mai mari rami de industrie de export, care împreună cu vama pe materii brute, în străinătate n'ar putea concura. Pentru unele produse de industrie textilă Ungaria nu voește să admită nici vama de până acum. Urcarea vămilor industriale este basată pe motivul că ele îngreunează tare pe consumul maghiar. Diferență mare formează vama pe pele.

Anumite specii de pele trebuiesc importate în Austria; Ungaria totuși pretinde vămii prohibitive pe ele. Ungaria n'a conces vama nici pe oleul brut, care până acum a eluptat susținerea vamei pe ferul brut; nu voește să conceedă scutirea de vamă nici pentru alte lucruri ale industriei de fer. Guvernul austriac stă pe acel punct, că nu voește să

exporteze nici un fel de industrie austriacă și sperază, că se va înțelege cu guvernul maghiar în cauza vămilor industriale.

În privința alianței vamale și comerciale Austria pretinde multe schimbări. Nu dificultează, ca Ungaria să-și ridice industria prin favoruri de dare. Favorurile de tarif secrete însă, pe cari Ungaria le ofere unor ramuri de industrie, se lovesc nu numai în alianța vamală ci și în convențiunea căilor ferate ale Europei centrale.

Austria este îndreptățită a pretinde eschiderea favorurilor secrete, ca să nu fie milită a-și lua refugiul la mijloace prohibitive. În privința dărilor Austria pretinde darea de export, ear' Ungaria ștergerea dărei de rentă.

Durata alianței vamale și comerciale are să fie de 10 ani.

Austria pretinde schimbări însemnate pe terenul igienei veterinare. Agrarii austriaci pretind, ca animalele din Ungaria să fie vizitate la frontieră prin veterinari austriaci și teritorul maghiar să fie altfel împărțit.

Sărbarea de 10 Maiu.

Alaltăieri s'au început la București marile sărbări de aniversare, cu oferi-rea solemnă a albumului oficerilor, Regelui Carol.

Alaltăieri la orele 3, Regele și Regina, Principele Ferdinand și Prințesa Maria cu Principele Carol au mers la palatul Ateneului, însoțiți de curțile regale și princiere spre a asculta cuvântarea ministrului de războiu și a primi darurile și urările armatei pentru aniversarea a 25-a a proclamării independenței României.

Regele și Regina și AA. LL. RR. au fost întâmpinați la scara cea mare a Ateneului de ministrul de războiu și de oficerii superiori în sunetul imnului regal.

Regele intrând în sala cea mare ocupată de oficerii din garnizoană și de oficerii delegați din provincie, a luat loc cu Principele Ferdinand în fața estradei, pe când Regina, Prințesa Maria și Principele Carol au luat loc în loja din dreapta cu doamnele de onoare.

Pe scenă, în partea dreaptă, pe o masă, era așezat albumul. În partea stângă era atârnat de perete tabloul alegoric, pe care dl ministru de războiu îl oferă M. S. Regelui.

Dl Sturdza rosti un cald și elogios discurs la adresa regelui și asupra importanței zilei de 10 Maiu. În calitate de ministru de războiu ofere apoi regelui Carol marele album al armatei.

FOITA „TRIBUNEI”.

DEMONUL.

— Roman —

de

24

K. W. Clifford.

(Urmare)

Vorbele acestea au răsunat ca un reproș amar. Risul, voia sălbatică și absurdă inițiativa i se opriră lui Merreday în gât. S'a îngălbenit, când a răspuns.

— Lal poate vrea să evite aglomerația publicului parisian și nu voește ca să te vază aici Nell. Vezi, ar fi atât de curios.

— La aceasta într'adevăr n'ar fi putut gândi încă înainte de ce ar fi trimis-o în călătorie — să gândească Nell, dar' buzile i au rămas nemigălate. Peste tot era foarte tineră și nu cunoștea încă cărările, datorințele și obiceiurile bărbatilor. Mulți bărbaiți își consideră nevăsta de o persoană foarte laterală și puțin se interesează de ea, după-ce au ajuns în posesiunea ei. Ea știa aces-

ta. Nu înzădar petrecuse două săptămâni în lumea mare, dar' în fine ea a crezut, că Lal va fi un bărbat cu totul altfel. E adevărat, că Lal n'a putut să o aștepte venind în urma ei, dar' de ce nu ar fi putut să aștepte ea pe bărbatul ei. Ea nu e doar' persoană criminală, esilată ca să nu-l poată aștepta aici în Paris!

— Pentru-ce mă trimite tot mai departe, înainte cu d-ta? Ușor mă pot doar' închide aici în hotel, până mă va ajunge.

În inima ei se deștepta mândria și ura totodată.

— Nu merg mai departe — repeși ea în sfârșit.

— Bine, — răspuse Frank — la tot cazul poți face aceea ce voești. Vezi, Lal poate crede că telegrama aceasta vom primi-o atât de timpuriu, încât eu trenul de dimineață putem pleca mai departe! Poate că el merge direct la Marseille și acolo ne va aștepta. Poate să sosească acolo înainte noastră.

— Atunci să mergem dară — zise Nell posomorită.

Merreday a oftat ușurat. Să plece înapoi, ori să rămână în Paris, până când va sosi Lal, aceasta îi se părea o lașitate atât de naivă, care nici-de-cum nu-i convenea.

— Atunci să mergem — răspuse Merreday ca un echou și fața lui s'a înviorat. Să plecăm deci cu proximitate, în prună atuncoi însă să ne delectăm în frumusețile dimineții. „Ti-ai însușit deja asta de a gusta plăcerile momentului? Nisuește-te a folosi prezentul, apucă-l imediat căci acela, după-cum spun moralistii, nici-când nu se mai reîntoarce.

Toate sentimentele lui erau agitate la estreme, curidea în ochi la toți trecătorii, i-ar fi plăcut să-l îmbrățișeze pe toți, să erupă în chioțe de bucurie, cum înaintau împreună pe bulevard.

— Fii liniștită numai, că Lal se simte foarte bine — zise Frank și Nell din nou s'a liniștit.

— O, da, răspuse Nell nedumerită. Am o judecată foarte simplă despre el, adăugă ea cu o voce mai amicală. Lal desigur trebuie să știe cum e mai corect.

— Ori știe, ori nu, — zise Merreday — totdeauna e de admirat o astfel de femeie care, dacă odată a ajuns o ne-norocirea să se mărite, are cele mai bune păreri despre bărbatul seu — la ceea-ce Nell a devenit puțin mai veselă.

Nu voia să-i spună lui Merreday, că de curioasă și neplăcută îi pare

călătoria cu el, căci aceasta lui, așa se vede, nici-când nu-i venea prin minte. Dar' și de altfel Frank nu era o persoană de toate zilele. Părea ca un băiat de școală. Afară de aceea e atât de nevinovat, gândea Nell în naivitatea ei. Nu credea să fi fost amoretat cândva și era sigură, că pentru el dragostea pare ceva poate neplăcut și plictisitor, — apoi mai e și rudenie cu Lal. Și aceasta era în favorul lui. Gândul acesta o ușura foarte mult.

— Vezi, — începă din nou Frank, care plâsmui se spontan o idee admirabilă — omul acela rănit poate e pe moarte, sau poate a și murit — și Lal trebuie să stea ca martor în fața judecătoriei.

— Foarte verosimil — zise Nell ușurată — la aceasta într'adevăr și eu m'am gândit; îl mai pot în fine reținea alte o mie de lucruri.

— Adevărat, și aite o mie de lucruri — repetă Frank — Și aceea să poze presupune spre pildă, că Lal a omorât pe acel om — din întâmplare; în care cas îl vor prinde și spânzura, căci pentru multe nu e lucru indiferent dacă cineva își omoară vizitii numai pentru ca plăcerile săptămânii de miere să și le înceapă cu un omor.

— O, Frank!

— Sau lumea poate crede și aceea, că l-a omorât din întâmplare cu ocaziunea primei certe familiare, în care cas va fi, pus sub acuză numai pentru omor și nu pentru asasinare. Ori cum ar fi aici este Hotel Grand, la celalalt hotel am avut o mică neînțelegere în privința odărilor. Odihnește-te puțin aici, până tranșez eu unele afaceri. Sigur ai lipsă de liniște, Baby dragă!

— Ce draguț și atent e Frank acesta — își gândi Nell.

Nici de cele mai neînsemnate lucruri nu își uită. O delioateță fină era în vocea lui și privirile îi exprimau un sentiment de simpatie compătimitoare. Afară de aceea, avea maniere foarte alese. Ar fi fost imposibil să călătorească astfel cu ori ce tiner din lume, fără să simte neplăcerile cele mai mari, cari le-a întâmpinat. Frank îi părea ca un soț de joc, superficial și absurd. Dacă va sosi Lal are să-i povestească toate lucrurile hăzlii de cari i-a vorbit Frank, — cum o să se distragă Lal ascultând toate acest.

(Va urma)

Acest album este legat în piele, cu diferite ornamente în relief, reprezentând decorațiile înființate în timpul războiului dela 1877, marca țării, medalia comemorativă care se bate cu ocazia jubileului și inscripția: „Armata română marelui ei căpitan”.

În prima pagină este portretul M. S. Regelui, în a doua familia Principilor Moștenitori, în a treia portretul ministrului de război, apoi vine statul-major regal, ministerul de război, marea stat-major, societatea geografică, școala de război, toate școlile și instituțiile militare, apoi urmează corpurile de armată.

M. S. Regele roșii la acestea următoarea cuvântare:

Mulfumesc din suflet pentru cuvântarea patriotică, care a încălzit inimile noastre. Sânt adânc mișcat că armata a ales a 25-a aniversare a războiului spre a-mi arăta din nou, prin un semn vădit, dragostea și credința sa. Primesc aceste frumoase daruri cu atât mai mare bucurie cu cât ele-mi vor aminti timpurile feroce, cari am petrecut împreună și faptele glorioase săvârșite de armată sub ochii mei.

Bruinfele sale au întemeiat renumele țării și ridicat regatul. Trei generațiuni sânt reprezentate de acest tablou. Să dea cerul ca urmașii mei să păstreze și să mărească moștenirea mea și ca generațiunile viitoare să fie vrednice de strămoșii lor.

Încă odată mulțumesc călduros pentru dovezile de afecțiune și devotament ale armatei.

Puteți fi bine încredințați că, la privirea acestor colecțiuni de portrete adunate în acest album, gândurile mele vor fi atrase cu cea mai viasă simpatie asupra marelui familii militare, în fruntea căreia sânt mândru a mă găsi.

Cuvintele M. S. Regelui au provocat un entuziasm fără margini; ofițerii din sală au strigat de mai multe ori: „Majestățile și Altețele Lor, înconjurate de ofițeri, esaminară cu deamănuntul frumosul album, reprezentând corpurile de ofițeri și trupe din toată armata, precum și marea tablou alegoric, daruri de amintire ale armatei. Tabloul reprezintă pe M. S. Regele, A. S. R. Principele Ferdinand și Principele Carol; acest tablou este lucrat de pictorul Adjuchievici.

Sărbarea s'a terminat la orele 4 și jumătate în mijlocul frenetelor ovășii ale ofițerilor.

3/16 Maiu.

În Cluj.

(Vim.) Ori-cât ai fi de calm, ori-cât ai fi de sovăitor, se ofere adesea momente, cari îți opresc sângele în vine și te fac a te gândi la scump neamul tău.

Cu merinde în straiță — în două din trei cazuri — ai porni la școală s'armană tinere și mult te-ai săbătut în dreapta-stânga, până când cu amar, cu neaș te-ai trezit la școala înalte, te-ai trezit la universitate.

Îți sună în ureche vocea blândă a mamei, te însoțește încă glasul dulce al părintelui, care multe bune te-a sfătuit, multe ți-au legat de inimă. Toți deopotrivă îți doresc binele, toți cunosc vitregia vremurilor și într'un glas te îndeamnă să bagi seamă, să fii precaut.

Și nu e mirare, une-ori, că s'armani părinții tăi, cari nu odată cu grele sudori ți-au agonisit căldăul și în lacrimi adese ți-au muiat mâna la despărțire ți-ar mai spune odată... și tu ții din așezul lor, că ți-ar spune ear' să fii precaut.

Cu atari povești, sub atari impresii pleci pe calea vieții.

Cu grijă pui piciorul pe cărarea, ce ai să obei. Nesigur ți-e pasul și ești în tot momentul să aluneci spre abis. Năcazuri, greutăți te curmă, te îndoaie.

De residă însă în tine putere de viață, deodată te îndrepti. Cu focul de junce, cu fruntea netedă și înălțată deschizi atunci pieptul tău spre lupte, ce te-așteaptă. Atunci nu mai sovăiești, nu te mai clătini. Nu vrei a ști de frică, când prima lovitură brăzdează fruntea ta. Te avîroiești în valurile vieții... și Doamne, nu odată în valuri mari... prea mari. Și zice-se că toate, toate pentru existență.

Aici mă opresc. Vieța nu ar avea rost, de cumva nu am tinde a ne

ridica și a ne susține pe treapta dătorințelor și prin ele a ne avânta spre sferele virtuții. Materia ne află și ne lasă rece. Sforțările noastre, lupta noastră, viața însăși își pierde rostul, și pierde farmecul, de nu e încălzită de razele idealismului.

Când astfel mă frământ în ouet, văd par'că în depărtare înălțându-se de asupra neamului meu idealul sfânt, ce ne chiamă la viață.

Văd par'că cum unui cu inimă de tinere, cu focul strămoșesc în vine și conștiință de ale lor datorințe, răzbeșc în stângă-dreapta, isbind tot ce le ține calea spre acel sfânt ideal. Se arată însă alții, cari cu inimi tremurânde, cu fruntea deșălată se îndoaie la tot pașul. Mulți sânt aceștia și puținii aceia.

Mulți sânt aceia, ce cu mâni întinate, cu gânduri sinistre vor a-l profana. Puțini însă aceia, cari cu inimă curată se închină lui.

Așa stăm în tot locul. Tinerii încep a se clătina, ear' bătrânii le răcește sângele. Și între atari împrejurări puținii cultivă ideale.

Cu deosebire în Cluj mediul e foarte puțin priincios, ear' atmosfera mult prea infectă.

Nu înțeleg loviturile ținute de dușman, căci aceste — chiar indirecte — me-nite sânt a ne deștepă. Înțeleg însă boala, reul, ce ți-a făcut loc în păturile sociale de aici — care nu puțin se resimte în organismul nostru.

Și dacă între atari referințe se dau uneori și aici modeste semne de sinceră adorare a idealului neamului nostru — inima ne saltă de bucurie.

Atari momente însă rari sânt, de tot rari.

Un atare moment a fost sărbarea din 3/16 Maiu c.

Deja cu săptămâni mai înainte se vedea în sinul tinerimei universitare o mișcare în scopul de a s'erba cu demnitate acea măreață zi. S'a ventilat ideea, dar' nu prea puternic ecou a aflat. N'a lipsit însă reușita morală și satisfacția, pentru acei, ce nu au pregetat un moment a se achita de nobila datorință, manifestându-și după puțință prinso-sul față de acea memorabilă zi.

Dimineața la orele 1/8 s'a celebrat o misă în biserica gr.-cat. din loc — prin adm. protop. dl Stefan Rogian. Dure-re nu am văzut pe nime din inteligența Clujană, afară doar' de unul, care a întârziat. Nu acuz însă pe nimeni. Dintre universitari încă s'au prezentat puțin — stipendiștii n'au fost nici doar' pe jumătate. Totuși ne mângâiem, că au fost mai mulți, decât anul trecut.

Erau de față și elevii școlii confesionale din loc, sub conducerea dlui învățător.

Misa a decurs foarte solemn. Tinerii au format cor, executând frumoasele cântări. Cunună s'a pus înăse festivității la finea misei, când ca la un signal a izbucnit din pepturile tuturor măiestrul nostru imn național.

Cu aceste am eșit din sfântul lă-caș. Și poate cu toții ne uniam în gând. Poate cu toții imploram odihnă sufletească acelora, cari cincizeci și patru de ani mai înainte grăbit-au din munți și din câmpii pentru-ca într-o simțire să frângă cătușele, ce de secolii le-au purtat — pentru-ca să arate lumii, că Românul mai trăiește.

Cu atari impresii ne-am respirat.

Tot din incidentul zilei — după prânz s'a ținut o convenire intimă — afară la liber. A participat un frumos număr de tineri. Am fost onorați și cu prezența fraților slovaci — universitari de aici.

Petrecerea a decurs frumos și cu solemnitatea recerută. S'a cântat și s'a toastat în onoarea zilei. Prezența colegilor slovaci a dat totodată bună oca-siune de a da expresie legăturii frățești, ce se menține între Români și Slovaci. Petrecerea s'a continuat. Entusiasmul n'a lipsit.

Astfel am petrecut memorabila zi. Mic a fost prinso-l adus, modestă manifestățiunea noastră — ne-a înviorat însă inimile și ne-a înălțat gândul.

În Viena.

Din Viena ni-se scrie că în preșeara zilei de 3/16 Maiu s'a intrunit la indemnul societății acad. „România Jună”, colonia română din Viena în un restaurant spre a s'erba împreună memorabila zi. După cuvântul de deschidere și bineven-tare rostit de dl cand. fil. Orest Procopovici întonă corul imnului național „Deșteap-tă-te Române”. Luând apoi cuvântul dl

cand. for. Alexandru Sbiera, ținând discursul comemorativ. După o introducere trecu dl la adevărata temă, la entusia-smul serios al luptătorilor dela 48 și apoi la situația noastră actuală și în confor-mitate cu spiritul românesc al redeștep-tării noastre naționale, la datorințele noastre, fiind un apel către tinerime, ca să propage cultul în amintire-l luptătorilor naționali în păturile cele mai îndepărtate ale neamului nostru. După acest discurs viu aplaudat, a ur-mat un concert bine succed. A cântat conservatorista domnișoara Hedwig Bucher pe clavir și tinerul Aureliu Nemeș de Alamar pe vioară. Conform progra-mului fixat s'a făcut a doua zi, în ziua de 3/16 Maiu o excursiune în apropiere-l Venei, la Hütteldorf. În decursul petrecerii animate, care dură până spre miez de noapte, ținând Orest Procopovici o cuvântare frumoasă, vorbind de-spre însemnătatea zilei, formulând apoi telegramele îndatinate la foile transilvănene conducătoare. Era duios momen-tul când vedeai mâna cea de oameni, cum își s'erbează ei, departe de leagă-nul lor, zilele marcante din istoria na-țională.

O tragicomedie.

Cluj, 22 Maiu.

În luna lui August 1900 Andre Lázló junior, fiul faimosului Andre Lázló, pe vremea aceea colaborator la ziarul „Uj-ág” din Cluj, sub titlul „A kolozsvári oláhok bajai” a publicat mai mulți articoli, în cari desvêlea cauzele certelor Românilor din Cluj. Toți articolii culminau în afirmarea, că Bas. Podoabă, directorul executiv al „Econo-mului”, a falsificat documente, a mărtu-risit fals, a defraudat și administrat în mod ăuratic bani publici.

În ziarul „Ellenzék” din localitate a răspuns B. Podoabă la aceste atacuri declarând, că dacă d'a ar fi comis toate acele ce i-le imputa Andre, atunci ar fi bun pentru casa de nebuni. La aceasta Andre îi replică în „Uj-ág”: „Sânt gata să-ți dovedesc cu acte și date pozitive și cu martori, că tot ce am susținut este adevărat. Poștește-dă-mă în judecată și o să-ți dovedesc, că ești matur nu pen-tru casa de nebuni, ci pentru pușcărie”.

Opinia publică ungurească triumfă, că unui director român de bancă i-se aduc acuze atât de grave fără că el se dovedească imediat, că sânt neadevê-rate. Cu toate aceste dl Podoabă se mulțumî a declara, că e sub demnitatea sa de a răspunde la atari învinuiri. Di-recțiunea „Economului” însă, în frunte cu Dr. A. Isaac, canonicii V. Hosszu și A. Sarkadi având în vedere prestigiul și interesul institutului românesc „Econo-mul”, care rămânea compromis cât timp nu se dovedeau de calomnii afirmările lui Andre, a intentat proces de calomnie acestui din urmă. Pertractarea finală a acestui proces a avut loc în zilele 20 și 21 l. c. în fața curții cu jurați de aici. Andre era acuzat a fi comis în 11 ca-suri calomnie în contra directorului exe-cutiv al „Economului” B. Podoabă. Un desastru național de natura acestui proces arare-ori ne-a ajuns pe noi Români. Pe deoparte era de neșpus de trist să vezi compromis atât de grav pe un di-rector român de bancă în fața unor ar-gumente nerăsturnabile. Pe de altă parte era revoltător și trist în același timp desfrânul renegașismului lui Andre fiu și Andre tată.

Tribunalul nu a voit să admită la început dovedirea adevărului, ci era apli-cat să primească propunerea avocatulu-l acuzător Dr. Várady, care susținea că nu e admisibilă probarea adevărului. Declarând însă Andre, că nepermîțen-du-i-se cetirea unor documente, din cari reese, că Podoabă într'adevăr a comis crimele amintite, lui i-se ia posibilitatea de a proba, că nu e calomniator, tribu-nalul a decis, că din cas în cas va da loc ori va refusa probarea adevărului. La aceasta Andre a dat mai întâi cetire sentinței consistorului arhidiece-san din Blaj nr. 2816/1895. Această lungă sentință e un vast registru de păcate. Într-o mulțime de cazuri i se dovedește acuzatului preot B. Podoabă, că a mărturisit fals, a fost neglijent, a falsificat matricule și a comis sacrilegiu. Sentința semnată de Dr. Augustin Bunea în ca-litate de prim-secretar arhidieceșan și datată din Blaj 1896, Ianuarie 14 se ter-mină astfel: „Considerând pedeapsa strictă ce o statorosește legile canonice în contra acelor preoți, cari comit atari fapte, acuzatul ar merita să i-se iee pentru totdeauna dreptul de a implini

funcțiuni preoțești ordinariile și biseri-cești.

Cu toate aceste sperând că acuzatul e va grăbi să se îndrepte prin pocăință, fi ordonăm numai următoarea pedeapsă:

1) acuzatul pe timp nedeterminat să suspendează atât cu privire la ar-chidieceșă cât și cu privire la dieceșele celelalte dela exercitarea tuturor funcți-nylor preoțești și de drepturile preoțești combinate cu acestea.

2) Preotul acuzat să suspendează pe timp nedeterminat dela toate postu-urile de profesor de religie ocupate la instituturile clujene.

Puntele 3, 4, și 5 îi detrag toate venitele ce au rezultat din acele posturi, îl scoot din curatoratul bisericesc din Cluj interzicându-i să poată fi membru la ori-și-ce fel de corporațiuni bisericești, în fine îl condamnă la suportarea spe-selor procesuale. Imagineze-și ori-și-cine efectul ce l-a produs cetirea ace-stei sentințe în șirurile Ungurilor și du-rerea penibilă de care au fost cuprinși Români.

Îndre a mai stăruit să i-se permită să dovedească cu cărțile „Economului” că dir. institutului a defraudat mai ân-tăiu 100 fl. eară apoi spre a ascunde fapta a falsificat cărțile. Tribunalul nu a admis recuirea cărților și a acelor. A permis însă ca Andre să probeze, că în calitate de director de bancă în afa-cerea de împrumut a clientului Cornea B. Podoabă a defraudat 70 fl.

A voit apoi să mai dovedească cu martori și cu acte, că directorul „Eco-nomului” primea pui, găște, ouă, și porci dela clienți țărani, cărora institutul le vota împrumut, tribunalul însă a răs-pins cererea acuzatului, declarând faptul de irrelevant de asemenea și alte multe cereri, prin cari tindea să i-se deee voe să dovedească că nu a calumniat, ci a demascat numai pe Podoabă. Dar' acest renegat nu s'a mulțumit numai cu atâtă ci văzându-se salvat de acuza calomniei s'a demis până acolo încât a s'erbat dimpreună cu faimosul seu tată o adevărată orgie în pogrărirea tot ce noue Românilor ne este scump. A început cu biografia sa. Mamă-sa spunea el, a fost fată de preot reformat. Ea, divorțată de tatăl-seu pe când dînsul încă era mic l'a crescut maghiar, nu e renegat precum susțin Români ci e Ma-ghiar. În Sătmăr unde a crescut Ro-mânii și Maghiarii iubesc cu trup și cu suflet patria maghiară. Românii din Transilvania însă vor să creeze stat în stat și cu cât e mai mare la un Român ura în contra statului maghiar cu atât mai mult e stimat de conaționalii sei. Românii agitează pentru ruperea Transilvaniei de către Ungaria și im-preunarea ei cu România.

Agitatorii români trăiesc din falsifi-cări, manipulari neonest. Podoabă este unul dintre principalii conducători ai acestui sistem. Tot așa e majoritatea preoșimii din Ardeal. Podoabă a pri-mit bani din România pentru scopuri naționale. Paralele le-a pus la buzunar. Regretă că tribunalul nu i-a permis să dovedească acest fapt.

De ce să mai continuu?

Scărbă mă cuprinde reamintin-du-mi insultele aduse de acuzatul Andre fiul la adresa românismului, încât nici nu mai desoriu debutul apărătorulu-l vrednicului seu fiu, al lui Andre tatăl.

În urma verdictului juraților Andre fu absolvat ear' acuzatorii — directo-ratul „Economului” — condamnat la su-portarea speșelor procesuale în suma de 1000 cor. Toate foile maghiare aduc pe coloane întregi raport detaliat de-spre acest proces scandalos. Sperăm că măcar Români din alte centre vor învêța din exemplul trist al Clujului cât de adevărată e vorba: „Inter duos liti-gantes tertius gaudet”.

Grachus.

Adunare învățătorească.

Adunarea de primăvară a despăr-țământului Sibiu al reuniunii învêț. gr.-cat. din arhidieceșă s'a ținut anul ac-șta la 19 Maiu st. n. a. c. în comuna Buia, comitatul Târnavei-mari. Fiind co-muna la o depărtare de 11—12 chim. de gara Șioa mare, Buieni au trimis la gară mai multe trăsură, pe cari le-au pus la dispoziția celor sosiți la adunare. Ajunși învățătorii acolo — după invo-carea spiritului sfânt — au asistat în corpore la esamenul final ținut cu elevii școlii populare gr.-cat din Buia. Esa-menul s'a ținut sub presiul M. onor-domn administrator protopopesc Nico-

lau Togan, care în acest scop se află de câteva zile pe „Valea Buii”, și în pre-sența unui număr însemnat de poporeni. Elevii s'au esaminat din toate obiectele prescise de planul de învățământ, arătând peste tot progres îndestulitor. Ter-minându-se esaminarea elevilor M. onor-domn adm. prot. prin o potrivită vor-bire încheie anul școlar, îndemnând prin sfaturi părintești poporul să facă tot po-sibilul, ca să-și vadă odată terminat noul edificiu școlar; totodată arată po-porului însemnătatea intrunirilor învê-țătorești și îl invită a lua parte la adu-nare.

După acestea președintele despăr-țământului, dl Leon Maior prin un frumos cuvânt de deschidere, declară adunarea desp. de deschisă. Constat cu plăcere, că astă-dată au binevoit a ne onora cu prezență, pe lângă dl admi-nistratur prot., care spre mândria no-ăstră fie zis de când e în fruntea acestui protopopiat a dovedit în repeșite rinduri că i zace la inimă înaintarea și prospe-rarea învățământului și totodată a dat dovezi, că este un adevărat binevoitor și căld prigonitor al învățătorilor și urmă-tori preoți: Ioan Hulea, preot în Buia, Ioan P. Vlad, preot în Șaldorf, Ioan Săicu, preot în Șelcău și Ioachim Vin-tilă, preot în Călvășer cum și notarul comunal de acolo.

După deschidere urmează aprecia-rea esamenului. Era o adevărată plă-cere să ascuți cu căta pricepere și se-riositate discoutau învățătorii asupra ace-stui punct, și dacă tinerul învățător din Buia, dl Nic. Cănciu pe viitor va ține cont de îndigările date cu acea oca-siune, va deveni un foarte bun învăță-tor. Cu acestea fiind timpul înaintat ge-dința I-a s'a încheiat și ne-am intrunit cu toții la masa ospitală a dlui preot Hulea. S'au rostit și câteva toaste.

Sedința II.

După deschidere se cetese diserta-țiunile: „Recunoștința poporului față de învățător”, de inv. D. Bleuca din Boarta și: „Disciplina ca factor principal al edu-cațiunii”, de învățătorul din Armeni Nic. Petrescu, cari au fost declarate din par-tea învățătorilor pe deplin succese. Pen-tru ținerea adunării de toamnă s'a ales comuna Armeni, unde se vor ține două prelegeri practice, una din istoria patriei, de învățătorul din Armeni, alta din com-puș, de învățătorul din Sibiu Com. Gligor și o disertațiune pedagogică, de M. Ciungariu, învățător în Oca-Sibiu-lui. Oficialii despărțământului au fost realeși. După cetirea unor rapoarte de interes mai mult administrativ președin-tele mulțumind învățătorilor pentru ze-lul dovedit, precum și poporului din Buia și conducătorilor sei pentru căldu-roasa primire făcând învățătorilor, de-clară adunarea de închisă. Dl admini-stratur protopopesc răspunde mulțumind pentru buna conducere a acestei adu-nări, roagă pe învățători, ca fiecare să se năduască a contribui după puteri, ca acest despărțământ și pe viitor să ocupe un loc de frunte între celelalte despăr-țăminte ale reuniunii arhidieceșane.

După adunare învățătorii au visi-tat în corpore vechiul castel aflător în acea comună, în care se vorbește, că ar fi locuit odinioară timp de 6 săptămâni vestitul Voevod Mihail-Viteazul. Caste-lul — se zice — că a fost zidit în anul 1300. Pe timpul când a locuit Mihail-Viteazul într'insul era proprietatea fa-miliei Toldy de Toldy, ale cărei insignii se ved pe fruntarul altarului din capela, ce se află în curtea numitului castel.

Lipsind actualul proprietar al ca-stelului de acasă, nu am putut afla și alte amănunte cu privire la treoutul lui.

G.

Revista esternă.

Loubet în Rusia.

În 22 l. c. a dat Țarul în onoarea lui Loubet un nou dinu, la care au participat mulți reprezentanți ai autori-tăților civile și militare. Țarul precum și ministrul rus de esterne, a conferat în mai multe rinduri cu Loubet. Preș-i-dentul republicii franceze a vizitat și capitala, unde a asistat la punerea petrii fundamentale a ambulatorului.

Serbia.

Noul cabinet Vučić s'a prezentat esmeri. O parte din radicali sânt ne-mulțumiți cu formarea noului cabinet, mai ales că ministrul de interne a ră-mas tot progresistul Stefanovici. Mini-strul-president a declarat, că formarea s'a făcut pe baza învoelii încheiate în-

tre majoritatea radicalilor și fostii progresiști. — Urmarea nemulțumirii adepților lui Pasiel e, că 10—12 dintre radicali vor trece în opoziție. Raportul între partide va fi însă puțin schimbat, rămânând guvernul și după aceea în majoritate cu vre-o 50 de voturi. — În fața alegerilor comunale au dat radicalii independenți o proclamațiune către toți radicalii, provocându-i pe toți aceștia să se folosească de ocaziune pentru de-a face o demonstrație imposantă contra fuziunii unei părți dintre radicali cu fostii progresiști.

Anglia și Transvaalul.

Știrea, că Schalk-Burger, Reitz, Stejn, Brand, de Wett și Delarey au plecat la Pretoria, nu se întregesc cu nimic, în urma unei censure excesive, așa că nu se știe nimic cu privire la scopul acestei călătorii. »Daily Mail« conchide, că în conferența de pace va birui partidul păcii. Admite, că independența e chestia principală. »Times« se teme, că minoritatea, care e pentru continuarea războiului, va eșuașuprăcelor pentru pace. »Daily Express« declară, că are informațiuni sigure, după cari pacea e asigurată. »Exchange Telegraph Company« află dela bărbați din cercurile conducătoare, că publicarea rezultatului obținut în pertractările de pace se va publica în curând.

La oficiul de război a sosit o telegramă a lui Kitchener. Pe ieri a fost convocat un consiliu de miniștri.

Știri mărunte.

În camera bulgară a declarat ministrul-pretident Daneff, că a primit pe cale privată încredințare despre confirmarea lui Firmilian.

În statul Congo s'a descoperit o conjurațiune a Negrilor contra ofițerilor europeni. 5 Negri au fost împușcați.

Congresul macedonean, care era să se țină în Sofia, s'a amânat pe 30 I. c.

O telegramă din Berlin anunță, că se sveneste acolo despre o călătorie a împăratului Wilhelm în Statele-Unite.

Contra asigurării guvernului chinez, că răscala ar fi înăbușită, »Standard« știe, că ea s'a lăsat și în provincia Peili.

Cronica zilei.

Sibiu, 24 Maiu n. 1902

Hirotoniri. Ieri, Vineri în 10/23 Maiu a fost chirotonit din partea Esc. Sale I. P. S. D. Archiepp. Ioan Mețian de preot clerical absolut Aron Roman, ales capelan pe lângă veteranul și bine meritatul paroh Ioan Roman din Luncoiul-de-sus, protopresbiteratul Zaranului. Tot în decursul liturghiei de ieri a fost chirotonit pentru treburile arhidieceze întru diacon absolventul de teologie și filosofie Iosif Enescu, actual funcționar consistorial.

»Tribuna Literară«, adăosă ca supliment la nrul nostru de azi, are următorul cuprins: Inspirație și poetul sărac, de Riria. — La mormânt. — Dedicație unei cochete, poesie de Milmo. — Florile, de Aurel Scurtu. — Depărtațel, poesie de Al. V. Alveșcu. — Vulcani stinși? de Lys. — Cronică feminină, de Ol. — Te-ai dus! poesie de Viorel. — Felurimi. — Sfaturi practice. — Glume.

Moartea prințului Bibescu. Elita bucareșteană a ținut să-și manifeste ieri regretele pentru moartea principelui Bibescu. Sute de cărți de vizită au fost depuse la locuința defunctului, ear' familia îndurerată a primit numeroase telegrame de condolețe.

Bibescu a murit subit cuprins de un anevrism, pe când se înalța în trăsură cu dl Al. Em. Lahovary, dela debarcaderul din Constantinopol, unde petrecuse pe fiul seu Valentin, care revenea în țară.

Au plecat la Constantinopol d-nii Ioan Lahovary și I. Cantacuzino, ginerele prințului Bibescu, spre a aduce în țară corpul deodatăului principelui, cari a fost înbalamat.

Rămășițele pământești ale regretatului defunct vor fi aduse în țară Duminecă și vor fi depuse în biserica Doamna Bălaga.

M. S. Regele a trimis prin dl Filipescu, mareșalul curții, condolețe familiei principelui G. Bibescu.

Dela Reuniunea sodalilor români din Sibiu. Dl Aron Roman, ales capelan în Luncoiul-de-jos, din privilegiul hirotonirii sale de preot a dăruit la fondul de 20 bani al reuniunii 2 cor.; la fondul masa învățăcelilor meseriași români 2 cor.; la aceste fonduri au dăruit dl Iosif Enescu, chirotonit de diacon, câte 1 cor. și dl Romul Gombos, chirotonit presbiter pentru parohia Sălgiva-de-jos, fondului »Mesei« 1 cor.

Societatea antisemită a studenților. Un grup de studenți dela universitatea din București s'au decis a convoca pe colegii lor la o mare întrunire, în care să se pună bazele unei asociații antisemite.

Șahul Persiei la Roma. Șahul cu o suită de vre-o sută de persoane a sosit Mercuri la orele 2 și 40 de minute la Roma, unde a fost primit de rege, de contele de Turin, de miniștri, de autorități și de un mare număr de ofițeri în mare ținută. Regele Victor Emanuel a îmbrățișat pe Șahul și l'a sărutat.

În urmă Șahul stând la dreapta regelui și contele de Turin în trăsura deschisă și de mare gală a curții, urmați de celelalte personaje în trăsuri regale, s'au dus la Quirinal. Pe tot parcursul drumului li s'au făcut entusiaste ovăși. Musicele cântau imnul persian. Călaș până la Quirinal a fost ocupată de cordon militar.

Catastrofa din Antile. Orașul Fort de France e mereu amenințat de cele mai mari pericole. Vulcanul varsă foc și e într-o teribilă erupție cu ploaie de petri. Marea ferbe, aerul e plin de cenușe. Erupțiunea din zilele din urmă e mai groznică ca la început. Catastrofa totalei nimiciri a orașului Fort de France devine tot mai iminentă.

La St. Pierre au fost înmormântate până acum șese mii de cadavre. Geologii s'nt de părere, că America medie în urma atător ferberi suterane, cari s'nt declarate în erupțiunile vehemente ale vulcanilor, este amenințată cu totală pustiire.

Hymen. Dl Căvriț Mic, cassarul băndii »Chiorana«, anunță cununia sa cu domnișoara Reghina Cherebeșiu, ce se va s'berba în biserica română din Șomcuta-mare la 25 Maiu st. n.

D-nii Simion Dăian, proprietar și Daniil Stroia, cassar de bancă, invită la cununia religioasă a fiilor lor Ioan și Dorifa, care va fi Duminecă, în 12 Maiu st. v., la 4 ore p. m., în biserica gr. or. din Merceurea lângă Sibiu.

Rezultate slabe la asentare. În comitatul Seepușului s'au prezentat din cei 5102 deobligați la serviciul militar numai 2184, din cari au fost înrolați numai 387. Absenți au fost 2918, cari toți s'nt în America.

Sporirea zonelor. Direcția trenurilor ungare a făcut ministrului de comerț propunerea, ca să sporească zonele la circulația persoanelor dela 14 la 16 sau 17. Se argumentează această schimbare cu intratele nesuficiente.

Vânătoare de lupi oficioasă. În Sălaj și Bihor s'au sporit foarte mult lupii, făcând mari pagube și cauzând multă frică și nesiguranță locuitorilor. Comitatul Bihorului a ordonat deci o vânătoare oficioasă cu gonaci. Vânătoarea se începe astăzi și va ține câteva zile.

Bătăie cu flori. Azi Sâmbătă după amiază, dela 5 până la 8, va avea loc la gosea în București bătăia cu flori organizată de către doamnele de înalta societate, cari fac parte din comitetul societății Leagănuș Sf. Ecaterina. Sărbarea va fi în folosul acestei societăți.

Tempestate. Ni-se scrie din Timișoara: În 20 Maiu n., a fost o ploaie torențială cu peatră, care a ținut mai mult de un sfert de oră. Întreg orașul precum și comunele dimprejur au pagube enorme. Asemenea știri sosesc și din alte părți.

Din statistica lunii Martie. În luna aceasta s'au născut 69.229 copii vii și 1535 morți. Au murit sub 7 ani 23.986, peste 7 ani 24.211, un plus la nașteri de 20.032. Cele mai multe nașteri au fost dincoace de Tisa. Cele mai puține nașteri au fost în comitatul Sibiului, cele mai puține casuri de moarte în al Bistriței-Năsăud.

Căsătorii s'au încheiat 9163, mai multe în comitatele Cluj și Sălmar.

Pasapoarte s'au dat 13.010, și anume în comitatul Treiscaune 1652, Brașov 1003, Sibiu 724, Târnava mare 437, Cinc 374, Târnava mică 368, Făgăraș 311, Sălmar 287, Maramureș 281, Alba-infer. 253. Cele mai multe pasapoarte au fost pentru America (7151) și România (5442). În Croația și Slavonia s'au dat 8470 pasapoarte, dintre cari 5259 pentru America.

Focuri au fost 1000 în 831 comune, cauzând o pagubă de 1,612.361 cor.

La cele 533 țerguri de feară s'au mănă 547.131 vite, 270.455 cai, 46.648 oi și 136.300 porci, din cari s'au vândut 178.240 vite 56.346 cai, 11.429 oi și 57.900 porci.

Ploi și grindină. În săptămâna trecută a căzut asupra Băii-mari grindină pustiitoare. În părțile Chiorene ploile se țin lanț. Cucuruzele ce au putut fi s'ămănate putrezesc în pământ. Mulți agrii nu pot fi s'ămănați din pricina ploilor mari. Grânele de pe dealuri s'nt spălate de grânele. Poamele și viile s'nt nimicite de frig.

La un teint frumos, curat, neted se poate ajunge mai ușor și mai sigur prin folosirea cremei Margit a lui Földes. Aceasta alifie plăcută pretutindeni și apărută prin lege nu conține nici o materie stricăcioasă; ea îndepărtează orice fel de pete și necurății de pe obraz în câteva zile, netezește încrețiturile și dă feței o culoare fină, tineră și transăntă. Un borcănel mare 2, unul mic 1 cor. Săpun 70 bani, în trei diferite culori 1 cor. 20 bani. Se capătă la farmacia lui Földes Kelemen în Arad și în orice altă farmacie.

Dare de seamă și mulțumită publică. La serata dansantă aranjată de tinerimea universitară română din Cluj la 6 Martie a. c. st. n. au binevoit a participa și contribui următorii domni: Iuliu Coroian, avocat Cluj; Dr. Ioan Vajda Voievod, cand. de avocat Cluj, câte 30 coroane; Vasile Hosszu, jude la tabla reg. Cluj; Dr. Gerasim, avocat Aiud; Iac. Căpușan, not. Dretea; Blasiu, maior Cluj; Dr. Alexandru Vajda-Voievod, medic Olpret; Valer Pop, preot Mănăstur, câte 20 coroane; Dr. Stefan Morariu, avocat Cluj, 15 coroane; familia Dărăban, Fechetu, 14 cor.; Dr. George Ilea, avocat Cluj; Vasile Ranta Buti oescu, jude regese pens. Cluj; Dr. Victor Poruș, cand. adv. Cluj; Leontin Pop, jude reg. pens. Cluj; Vasile Indre, adv. Cluj; Alexandru Nemes, jude reg. pens. Dergea; Grigorie Crișan, Cluj; Petru Ciurtin, proprietar Cluj; Vasile Vețean, notar Törör; Ioan Borbor, preot Bărsănt mare; Ioan Pop, of. la tren Cluj; Dr. Eugen Pădăcean, adv. Turda, câte 10 cor.; Nicolae Căciulă, comptabil Cluj fam., Triff, Kun Sent-Márton câte 7 cor.; Dr. Victor Bontescu, cand. adv. Hâtszeg, Anton Mandaal, secr., la bancă Cluj. Vasile Metea Lona, Nicolae Tincu preot în Ghirolt câte 6 cor.; Doamna Véd Bohoțel, Cluj; Eugen Marinescu, Cluj; Doamna Ana Cutean, Bistrița, Ioan Pop, preot Gilau, Vasile Pop, cassar Cluj, Dr. M. Ramonțoi adv. Gherla, Silvestru Moldovan redactor Sibiu, Popist Maior, câte 5 cor. (Va urma).

Știri mărunte. Săptămâna viitoare moștenitorul tronului Japoniez va sosi la Roma.

Congresul aeronauților s'a ținut la Berlin. S'a decis, să roage guvernele tuturor statelor europene, pentru aranjarea aeronautice pe cale diplomatică.

La Laibach s'a ținut congresul al patrului al zăriștilor slavi. Din Rusia și S'rbia au lipsit delegații. Congresul a decis să continue descripția publică începută, ca se pună basă unei asociații pentru cultura și literatura slavă.

Amatorii de porumbi din Columbia din privilegiul trainingului, roagă pe toți oamenii ca dacă se pripășește vre-un porumb de postă pe la ei să-l trateze cu mâncare, beaură și cuartir de noapte. Dacă vre-un porumb ar muri să avizeze imediat societ. tea.

Vieața socială.

Concert în Orăștie.

Inteligenta rom. din Orăștie invită la al 2-lea și ultimul concert care-l va da Duminecă, 25 Maiu în sala hotelului »Traian« sylvania. cu concursul d-nei Irena de V. dafa, primadona dela opera din București, al d-șoarei Therese Lang și al dlui Gr. Savu, artist dramatic, cu un variat și bogat program.

Știri din piață.

Sibiu. Grâu, hl. 12.80—14.20, secără 8—8.80, orz 7.80—8.60, ovăș 5.40—6.20, cucuruz 8—9.20 cor.; 10 ouă 31—33 bani.

Piața banilor din Sibiu. Galbiniul 11.26; 20 lei (hârtie) 18.93; 20 lei (argint) 18.84; lira turcească 21.40; lira engleză 23.86; 20 marce germane 23.40; napoleonul 19.03; rubla (hârtie) 2.53; rubla (argint) 2.45 cor.

Budapesta. Grâu 50 chlgr. 8.50—9, secără 7.05—7.25; orz 5.75—6.20, ovăș 6.90—7.45, cucuruz 4.60—5. ciacantin 5.80—5.95.

Bibliografie.

Zilele acestea au apărut: Carte de celtre și gramatică maghiară pentru școlarele populare cu limba de propunere română, de Dr. A. Schullerus și I. Popovici. Partea I. și II. Sibiu W. Krafft 1902. — Prețul 50 bani, resp. cor. 170.

În legătură cu aceasta a apărut tot acolo: Manual pentru propunerea limbii maghiare la școlarele populare cu limba de propunere română, de aceiași autori.

După-cum se știe, art. de lege XVIII. din 1879 impune limba maghiară ca obiect de învățământ obligat în școlarele populare. Organele statului — inspectorii regiști — basati pe această lege pretind tot mai multă limbă maghiară în școlarele naționalităților, ba se dau și premii învățătorilor mai zelosi

în propunerea acestei limbi. Urmarea este, că progresul în limba maghiară se face în contul celui alt învățământ pierzându-se o grămadă de vreme cu memorisarea unor cuvinte și frase de cele mai multe-ori neînțelese de elevi.

Cărțile de celtre ale dlor Schullerus și Popovici, întrebuintate conform îndigărilor metodice cuprinse în manualul amintit, vor scoate din școale formalismul sec. Ele dau vieață învățământului, îl fac interesant și conduc pe elevi așa zicând jucându-se la învățarea limbii maghiare. Metodul urmat de domni autori în adevăr e cel mai natural și ușor atât pentru învățători cât și pentru elevi. Pentru învățători e de mare preț manualul, care-i conduce pas de pas, dând preparațiuni întregi și îndigări metodice amenunțite și ușurând în mod însemnat greaua lucrare a învățătorilor. — Aceste cărți ni se par cele mai bune între câte avem noi pentru propunerea limbii maghiare.

Tot în editura W. Krafft din Sibiu a mai apărut »Conducător« la învățarea limbii maghiare și române. Conținând o mică gramatică, dicționar sistematic, conversațiuni și modele de scrisori. Compus de I. Popovici. 68 pag., leg. C.—70.

Le recomandăm cu toată căldura, Se pot procura dela editorul W. Krafft în Sibiu.

Sosii în Sibiu.

La 24 Maiu n. 1902

Hotel »Impăratul Romanilor«: Dan, ppresb. Făgăraș; Kùbbacher, dir. de bancă Dej; Tarolatto, com. Medias; Frohnel, com. Schluckenau.

Hotel »Meister«: Traub, com. Alțina; Peterffy, funcț. M.-Oșorheiu; Süss, Budapesta; Dewald, red. Fojon.

Hotel »Habermann«: Danziger, chel. Timișoara; Hager, ec. Agnita; Baumann, not. Alțina.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Duminecă, 25 Maiu.

»Stephania«.

Luni, 26 Maiu.

»STEPHANIA«.

Pentru redacție și editură responsabil: George Mohan.

Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marshall.

Friedrich Baumann,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 2, lângă hotelul »Impăratul Romanilor«

recomandă

noutăți ieftine de seson,

obiecte de modă, manufactură, albituri și mărfuri cu cotul, între cari tepiche, oovoare, materii de vestminte de dame, bluse, parisoare și ploiere, artioli de bicicliști și turiști etc

Deposit în comisiune

la

Ferdinand Baumann, țesătorie premiată în Sebeșul-săsesc

cu prețuri originale de fabrică per cassa.

Cu prețuri de boltă conform preț-curentului ilustrat

albituri de lână normale originale

singur veritabile

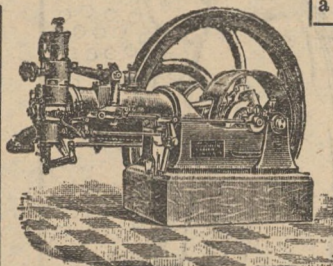
185 3—6

ale profesorului Dr. Jaeger

din fabrica singur concesionată și premiată în diferite rinduri a lui

Fiii W. Benger în Bregenz.

Cumpărătorii de motori se se convingă mai înainte de a cumpăra, care este cel mai bun fabricat

Fabrica de motori

din Dresda,

societate pe acțiuni

(odinoară Hille)

produce cei mai buni și recunoscuți

motori de gaz și de benzină,

precum și locomobile de benzină

pentru mori, pentru săli de tăiat nutreț și toate celelalte lucrări. Acestea s'nt cele mai perfecte, mai simple, mai durabile și mai sigure mașini și cu cele mai mici spese de mânt. Scrisori de recunoștință cu cele mai bune referențe stau la dispoziție.

Representantul pentru Transilvania

Andrei Rieger,

79 12—14

prima fabrică ardeleană de mașini agricole și turnătorie de fer în Sibiu.

La toate exposițiile și esamenale de concurență am obținut premiile cele dintâi.

La ordinul prea înalt al Majestații Sale ces. și reg. apostolice.

A XXII-a loterie de stat ces. reg.

pentru scopuri de binefacere generale militare.

Această loterie de bani,

unica concesionată prin lege în Austria, conține 17.822 câștiguri în bani gata în suma totală de 442.850 coroane.

Câștigul principal face

200.000 cor. în bani gata.

Sortirea se va efectui irevocabil la 12 Iunie 1902.

Un los costă 4 coroane.

Losuri se capătă la secția loteriilor de stat în Viena III., Vordere Zollamtsstrasse 7, la colecturile de loterie, în trafice, la perceptorate, la oficiile de postă și telegraf și la cele ale căilor ferate, la casse de schimb etc. Cumpărătorii de losuri primesc planuri de sortire gratuit.

Losurile se trimit scutite de porto postal.

Dela direcțiunea venitelor loteriilor ces. reg.

Secțiunea loteriei de stat.

155 6—10

P. T.

Ne luăm voie a vă aduce la cunoștință, că am provăzut de nou magazinul nostru cu mărfuri bune, reducând totodată și prețurile de mai înainte și prin referințele noastre favorabile suntem puși în plăcuta poziție a vă oferi pentru cumpărarea mărfurilor D-Voastră cea mai bună conveniență.

Vă invităm deci cu toată stima să faceți o încercare și suntem siguri că veți fi pe deplin satisfăcuți servindu-vă cea mai bună marfă, cu cele mai ieftine prețuri.

Cu deosebire vă recomandăm magazinul nostru bine asortat cu toate soiurile de cafea prăjită și nepărită, rafinate de zahăr compact, cubic și pisat, orezuri fine, orz străin, mazere, linte, conserve de carne și legumi, oleuri de bucate franțuzești și italiene, stafide, struguri, migdale, chocolade, cacao, gelatină, vanilie și făină veritabilă de Bănat.

În magazinul nostru se mai află totdeauna în cea mai fină calitate champagne, vinuri de masă și desert, toate soiurile de ape minerale străine și indigene, rum veritabil de Jamaica, ceaiu fin chinezesc și pesmeți, liqueururi fine, silvoriu vechiu, rachiu de drojii și trebere, precum și renumitul vin feros de China „Serravallo”.

Mai departe recomandăm depositul nostru foarte bine asortat cu săpunuri de toaletă și de spălat, luminări de stearină și de seș, petroleu indigen și străin, colorii de oleu pisate și lac pentru dușumele etc. etc.

Societatea noastră are în legătură cu magazinul de coloniale și un depărmament de mărfuri textile în cea mai bună calitate și cu prețuri moderate, dintre cari remarcăm îndeosebi: țesături de bumbac, „Schroll”, șifon și inlet, toate soiurile de broderii albe, broderii tipărite, țesături de Sghisoara și străine, fețe de masă pentru dejun și prânz, batiste de in, bumbac și batist, cămeși bărbătești, gulere, manjete și cravate, torturi pentru împletit, croșetat etc. în toate colorile și de toate soiurile, mătăsu de brodat, care nu-și perde fața la spălat, din renumita fabrică Dolfus Mieg & Comp (D M C), stoffe de brodat, ață de cusut și torturi de lână de oale (lână Harris și de Berlin) ibrășin pentru cojocari, precum și toate articolele ce se țin de brânza aceasta.

On. mușterii dela țeară le stăm cu plăcere la dispoziție dându-le toate informațiunile dorite.

Cu stimă

„CONCORDIA”
societate comercială pe acții în Sibiu,
strada Măcelariilor nr. 20.

194 1—20

Folosirea
cafelei de orz a lui
Kathreiner-Kneipp
se învederează zilnic ca o
binefacere
și necesitate.

Nici o mamă iubitoare de familie
se nu întârzie a introduce cafeaua
aceasta gustoasă și igienică.

Nu există surogat mai curat și in-
locuire mai bună pentru cafeaua
de bob, ca cafeaua lui Kneipp.

Cafeaua de orz a lui Kathreiner-
Kneipp e veritabilă numai în pa-
chete originale cu marca de apă-
rare „Pfarrer Kneipp”. Cafeaua
aceea, care nu este provăzută cu
marca aceasta se vinde cu
cumpăna nu este veritabilă —
Kathreiner.

SCALDA DE IOD in Bazna (Felső-Bajom).

Scalde de sare, conținând iod și brom, în comit. Târnavei-miei (Transilvania).
291 metri de-asupra nivelului mării.

Isoarele de apă minerală, bogată în iod și brom, dela Bazna, s'au dovedit de foarte eficace la următoarele morbiuri: tot felul de boale de natură scrofuloasă, reumatism de încheieturi și de mușchi, podagră, boale rachitice, otrăvire în urma folosirii îndelungată a mercuriului, ischis și n-uralgie, boale cronice de piele (lupus, psoriasis), precum și toate boalele încheite femeii. Analiza făcută de profesorul Dr. V. Hankó în anul 1901 a constatat, că isoarele Ehrlich și Carol și noroiul se țin de apele sărate cele mai bogate în iod și brom. În privința aceasta întrec vestitele scalde din Hall-Ivonitz și Kreuznach. În țeara noastră nu există noroiu mai bogat în săruri solubile, fer și accide organice. Mijloace de cură: scalde calde și reci de vană, scalde reci și de aramă, scalde calde și reci de noroiu, cură de beut, electricitate și masagi. Sealda e în depărtare de 3/4 oră dela stațiunea căii ferate din Mediaș, fiind înconjurată de coline acoperite cu vii și păduri. — Legătură postală zilnică cu Mediaș, telefon. — Odăi pline de confort, bucătărie escentă, ieftină. — Înainte și după seson prețuri moderate. — Scalde de vană făcute din nou și aranjate cu confort. — Prospecte la cerere gratuit. — Scaldele se deschid în 1 lunie. — Medic stabil de băi Dr. Albert Laám.

182 1—8

Direcțiunea.

Nr. 912—1902

200 2—3

Concurs.

Pentru postul de notar din comuna Bendorf (pretura Nocrich, comit. Sibiu) se scrie prin aceasta concurs.

Cu postul acesta sunt legate următoarele beneficii:

1. 800 cor. salar fundamental.
2. Locuință în natură, eventual 60 cor. bani de cuartir.
3. 70 cor. pașal de călătorie.
4. 10 cor. spese de postă ș. a.
5. Pentru lucrări private competențele statorite în statut.
6. 100 cor. ca matriculant de stat.

Doritorii de a concura la acest post au a-și înainta cererile scrise cu mâna proprie instruite în mod recerut și dovedirea cunoștinței de limbă până la 10 lunie a c la orele 5 p. m. la subscrișul.

Cererile întrate mai târziu nu se vor considera.

Nocrich, 21 Maiu 1902.

HANER,
primpretor.

Cașcaval veritabil de Erdővidék,

Brânză secuiască și de Liptau

se poate căpăta totdeauna proaspătă la

„CONCORDIA”

societate comere. pe acții în Sibiu,
str. Măcelariilor nr. 20.

192 2—5

PESMEȚII TROPON

sunt cei
stosi și mai nutritori.

TROPON-CAKES (Biscuits)

pesmeți de ceaiu foarte gustoși și în urma conținutului lor bogat de albuminat foarte nutritori.

PIȘCOTE-TROPON foarte fine, cu mult mai nutritoare ca celelalte pișcote. Cele mai bune prăjituri pentru cafea, lapte, vin, atât pentru sănătoși cât și pentru bolnavi. 167 10—10

PIȘCOTE TROPON-KARLSBAD, prăjituri fără prin urmare leșe de mistuit, foarte recomandabile pentru oameni cu stomachul slab.

PIȘCOTE-TROPON-DIA-BETIK, în urma conținutului său neînsemnat de făină (hidrat-carbonic) și cu deosebire pentru conținutul său bogat de albuminat cel mai bun nutriment pentru bolnavi cari sufer de boala zahărului.

Se capătă în toate farmaciile.

Informațiuni dă: Fabrica aust.-ung. de Tropon și făină:
Dr. László Frigyes, Dr. Köder & Co,
Budapesta, VI., Gyár-u. 7. Klosterneuburg-Wien.

Salon vienez de ras, frizat și parfumerie
al lui 20 46—52

Franz M. Nikesch,

Bretterpromenade. SIBIU. (Podul-mincunilor).

În local separat cu intrare separată.

Deposit de parfumeriile cele mai fine și specialități, săpunuri de toaletă, crème pentru mână și față, pudră, eau de Cologne, apă de gură, perfi de dinți, rociuri de păr, piepteni cu cele mai ieftine prețuri.

Schimbarea gratuită a marfei ce n'ar conveni.

Espedare discretă pe postă.

500 florini plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori fi va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebt). Erezii A. Bartilla (E. Winkler), Viena 19/1. Sommergasse 1. Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denușări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimite 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco; în Sibiu: la farmacia „Vultur” a lui C. Müller (Piața-amre), farmacia Molnar (strada Cisnădiei nr. 59). Sebesul-săseșec: Farmacia Lederhiller. 3 10—

Sesonul de primăvară și vară 1902.

Stofe de Brünn veritabile.

Un coupon de 3.10 m. lung din care este un rând de haine de bărbai complei, (cureauă, gilet și pant.) costă numai fl. 2.75, 3.70, 4.80 c. bună fl. 6.— 6.90 c. mai bună fl. 7.75 cal. fină fl. 8.65 c. foarte fină fl. 10.— c. supra fină.

Un coupon pentru un costum negru de salo fl. 10.— pre-m și stofe de pardislu, de costume de turisti, stofe de per etc. etc., trimite cu prețuri de fabrică depositul de postavuri cu bună reputație și cinsit 115 14—20

Siegel-Imhof in Brünn.

Mustre se trimite gratuit și francate.

Comande se trimite exact după mustrele alese.

Avantagiile mușterilor privați sunt însemnate, dacă fac comande direct la fabrică.

Numai scurt timp!

Ocasiune bună de a cumpăra!

Din cauza prea marelui încărcări a magazinului meu vând toate obiectele înșirate mai la vale cu prețuri foarte reduse, dând astfel on. public ocasiune să-și cumpere pentru bani puțin lucruri multe. Atrag atențiunea de acum că cu prețurile acestea marfa nu se mai poate comanda mai târziu, și prin urmare ocasiunea aceasta de a cumpăra ieftin durează scurt timp, anume până când mai este proviziune. O încercare vă va convinge despre adevăratea datelor mele. Vă invit dară să binevoiti a mă onora cât mai curând cu comanda d-voastre.

Deposit bogat de pânză de in și bumbac, șifon, gradl, argin, albituri de pat și diferite stoffe de spălat.

Sortiment bogat în meserițe, garnituri de pat, broderii, ștergare, batiste, calțani și ciorapi, cravate, mânusi, gulere și manjete, corsete, mustre de broderii tipărite, covoare, perdele și tot felul de sorturi de dame și copii și jupoane. Ruferii pentru domni, dame și copii, confesonate de mine.

Comandele se efectuează urgent și prompt

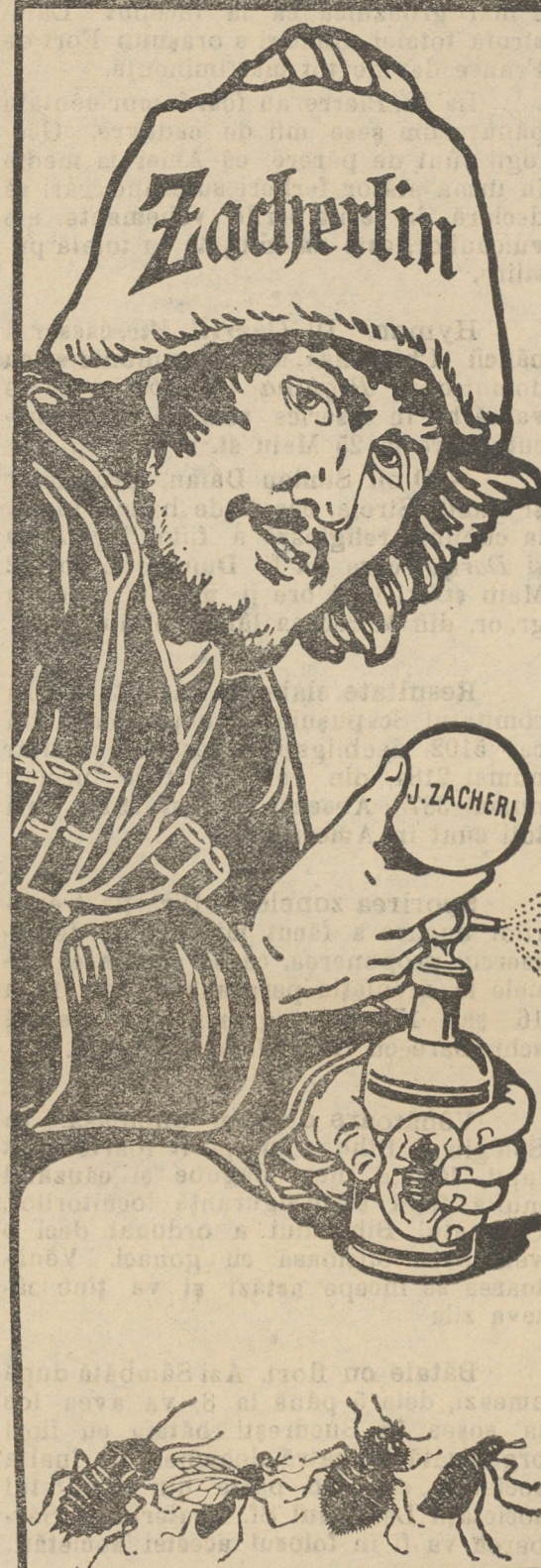
Cu stimă

185 2—3

A. Schlesinger,

magazin de manufactură în Sibiu, strada Ureșului nr. 7.

Bluse de mătăsu numai 3 fl.

„Omoritor de insecte” neîntrecut.

Cumpărați „numai în stiole”.

Se află în Sibiu la d-nii:

Julius Balmannn,
Johann Billes,

F. Binder,
„Concordia”,
societate comercială pe acții.

Ludwig Fuchs,
A. R. Grell, 129 5—20

Gustav Gürtler,

Ludwig Gürtler,

Friedrich Homm,

Franz Jahn Söhne,

Victor Jauernig,

Carl Kirschner,

Josef Knoblich,

Johann Michael Klein,

Ludwig Kurowski,

J. B. Misselbacher,

J. C. Molnar, apoteca,

F. A. Reissenberger,

E. Rummler, apotecar.

G. Scheyding,

Johann Schneider,

Rudolf Schuster,

Josef Schwarz,

Carl Tartler,

Franz J. Wagner,

Wilhelm Wazek,

Josef Zimmermann.

Afară de acestea mai sunt deposite
în tot locul unde sunt espuse placate.

Santalul Egger

întrece cu puterea lui vindecătoare mijloacele din străinătate.

E un mijloc probat, recomandat de medici

la boalele beșice și ale țevii și în toate acele casuri, în cari medicii recomandă uleiul Santal, copalvă sau cubeba.

SANTAL EGGER

e de o eficacitate surprinzătoare la boalele tinerețelor, din cauza că conține uleiul curat Santal din India oșică.

Si medicii îl apreciază, recomandându-l.

Prețul unei sticle 3 cor. În provincie se trimite după anticiparea banilor cu cor. 3.40.

Numai cel-ce are marca de apărare, care e compusă din un cap de tigru, e veritabil.

Se capătă în mai toate farmaciile.

Depositul principal „Nádor gyógyszerár”, Budapesta, VI., Váci körút 17. 34 13—30

DEPOSITUL

Primei fabrici de luminări de stearină în Sibiu

Piața-mare nr. 6 și Strada Turnului nr. 27

recomandă afară de produsele ei în luminări de stearină, săpunuri, mărfuri de toaletă, toate soiurile de parfomerii indigene și străine, săpunuri de toaletă precum și toate celelalte articole de brânza aceasta, pe lângă prețuri extrem de moderate. Pentru sărbători se atrage îndeosebi atențiunea asupra

luminărilor pentru biserică

albe și cu flori.

184 6—8